Kurs języka C++

3. Inicjalizacja, kopiowanie i przenoszenie

Spis treści

- Składowe statyczne
- Inicjalizacja typów podstawowych
- Lista inicjalizacyjna w konstruktorze (klasa ze stałymi lub referencjami)
- Jednolita inicjalizacja listą wartości
- Inicjalizacja listą wartości initializer list<>
- Argument będący referencją do stałej
- Argumenty tymczasowe
- Konstruktor kopiujący i przenoszący
- Przypisanie kopiujące i przenoszące
- Blokowanie konstruktorów kopiujących i przypisań kopiujących generowanych przez kompilator
- Konstruktory delegatowe

Składowe statyczne

- Każdy egzemplarz obiektu danej klasy ma swój własny zestaw danych.
- Pole statyczne jest w pamięci tworzone jednokrotnie i jest wspólne dla wszystkich egzemplarzy obiektów danej klasy.
- Składnik statyczny w klasie istnieje nawet wtedy, gdy jeszcze nie zdefiniowano ani jednego egzemplarza obiektu tej klasy.
- Deklarator static określa, że pole z takim przydomkiem ma zostać umieszczone w statycznym obszarze pamięci.

Składowe statyczne

- Deklaracja składnika statycznego w ciele klasy nie jest jego definicją.
- Definicję składnika statycznego należy umieścić w pliku źródłowym.
- Do składnika statycznego należy odnieść się poprzez nazwę klasy (możne też wykorzystać zmienną lub wskaźnik do zmiennej tego typu):

```
Klasa::pole_statyczne
Klasa::funkcja_statyczna(...)
```

Funkcja statyczna nie ma dostępu do składowych instancyjnych.

Inicjalizacja typów podstawowych

Dla typów podstawowych został stworzony konstruktor nadający jakąś określoną wartość istnieje więc możliwość inicjalizacji nowotworzonej zmiennej za pomocą formy konstruktorowej. Przykłady:

```
int x(17); double y(PI / 2);
```

Dla typów podstawowych został stworzony konstruktor domyślny nadający jakąś wartość domyślną, czyli zero, nowotworzonej zmiennej. Przykłady:

```
bool b = bool();
char c = char();
```

Lista inicjalizacyjna w konstruktorze

- Treść konstruktora może być poprzedzona listą inicjalizacyjną, której przeznaczeniem jest inicjalizacja pól w nowopowstającym obiekcie w formie konstruktorowej.
- Lista inicjalizacyjna występuje w definicji konstuktora za nagłówkiem po dwukropku i przed ciałem konstruktora. Przykład:

```
K::K(int a, string s)
: x(a-1), y(a+1), nazwa(s) {...}
```

- Dzięki konstruktorom nadającym wartość typom podstawowym można na liście inicjalizacyjnej umieścić pola typu podstawowego.
- Użycie listy inicjalizacyjnej jest konieczne w przypadku pól stałych i referencji.
- Na liście inicjalizacyjnej może się znaleźć inny konstruktor tego samego typu oddelegowany do inicjalizacji obiektu albo konstruktory klas bazowych.

Jednolita inicjalizacja listą wartości

- Pomysł inicjalizowania obiektów za pomocą list wartości jest zapożyczony z języka C. Ideą jest, by struktura lub tablica były tworzone, podając po prostu listę argumentów o kolejności zgodnej, odpowiednio, z kolejnością definicji składowych struktury lub kolejnymi elementami tablicy.
- C++ posiada możliwość inicjalizowania stanu obiektu za pomocą list wartości - kolejno deklarowane pola są inicjalizowane kolejnymi wartościami z listy.
- Struktura/klasa jest podatna na jednolitą inicjalizację gdy:
 - w strukturze/klasie wszystkie pola są publiczne;
 - na liście znajduje się tyle wartości ile jest pól i typy tych wartości odpowiadają typom pól;
 - w strukturze/klasie nie są zdefiniowane żadne konstruktory (za wyjątkiem generowanych domyślnie).
- Jednolita inicjalizacja może wystąpić w instrukcji return w funkcji zwracającej obiekt podatny na jednolitą inicjalizację.

Jednolita inicjalizacja listą wartości

```
struct elem {
    int id;
    string name;
};
elem e1 {12, "calendar"};
elem e2 = \{24, "clock"\};
elem getelem() {
    return {31, "month"};
```

Inicjalizacja listą wartości

- Argumentem konstruktora może być kolekcja initializer_list<>, która pozwala użyć formy inicjalizacji za pomocą listy wartości (tego samego typu).
- Przykład:

```
class elem {
    elem(intializer_list<int> lst) {...}
};
...
elem e {2, 3, 5, 7};
```

Inicjalizacja listą wartości

- Można użyć formy inicjalizacji za pomocą listy wartości (różnych typów) w stosunku do dowolnego konstruktora.
- Przykład:

```
class elem {
    elem(int i, string s) {...}
};
...
elem e {7, "week"};
```

Referencja do stałej jako argument w funkcji

- Referencja do stałej może się odnosić do obiektu zewnętrznego (może być zadeklarowany jako stały) ale również do obiektu tymczasowego.
- Przykład referencji do stałej:
 const int &rc = (2*3-5)/7+11;
- Przykład argumentu funkcji, który jest referencją do stałej:

```
int fun (const int &r);
// wywołanie może mieć postać
// fun(13+17);
// gdzie argumentem może być wyrażenie
// fun(x); // x jest zmienną typu int
```

Argumenty tymczasowe

- Obiekty tymczasowe (określane jako r-wartości), to wartości stojące po prawej stronie operatora przypisania (analogicznie zwykła referencja do zmiennej stojącej po lewej stronie przypisania nazywa się l-wartością).
- Argument w funkcji będący referencją do r-wartości definiujemy jako TYP &&arg.
- Argument będący r-referencją może być akceptowany jako niestała wartość, co pozwala funkcjom na ich modyfikację.
- Z punktu widzenia funkcji, której argumentem jest referencja do stałej, nie jest możliwe rozróżnienie pomiędzy aktualną r-wartością a zwykłym obiektem przekazanym referencję.
- Referencja do r-wartości jest akceptowana jako niestała wartość, co pozwala obiektom na ich modyfikację i umożliwia stworzenie semantyki przenoszenia.
- Argumenty r-referencyjne umożliwiają zaimplementowanie semantyki przenoszenia za pomocą konstruktorów przenoszących oraz przypisań przenoszących.

Argumenty tymczasowe

Przykład (1):

```
class Simple {
  void *Memory; // The resource
public:
  Simple() {
    Memory = nullptr; }
  // the MOVE-CONSTRUCTOR
  Simple(Simple&& sObj) {
    // Take ownership
    Memory = sObj.Memory;
    // Detach ownership
    sObj.Memory = nullptr; }
  Simple(int nBytes) {
    Memory = new char[nBytes]; }
  ~Simple() {
    if (Memory != nullptr) delete[] Memory; }
```

Argumenty tymczasowe

Przykład (2):

```
Simple GetSimple() {
  Simple sObj(10);
  return sObj; }
// R-Value NON-CONST reference
void SetSimple(Simple&& rSimple) {
  // performing memory assignment here
  Simple object;
  object.Memory = rSimple.Memory;
  rSimple.Memory = nullptr;
  // Use object...
  delete[] object.Memory; }
```

Konstruktor kopiujący

- Konstruktor kopiujący służy do utworzenia obiektu, który będzie kopią innego już istniejącego obiektu.
- Konstruktorem kopiującym jest konstruktor w klasie Klasa, który można wywołać z jednym argumentem typu:

```
Klasa::Klasa (Klasa &);
Klasa::Klasa (const Klasa &);
```

- Wywołanie konstruktora może nastąpić:
 - w sposób jawny:

```
Klasa wzor;
//...
Klasa nowy = wzor;
```

- niejawnie, gdy wywołujemy funkcję z argumentem danej klasy przekazywanym przez wartość;
- niejawnie, gdy wywołana funkcja zwraca wartość w postaci obiektu danej klasy.

Konstruktor kopiujący

- Jeśli programista nie zdefiniuje konstruktora kopiującego to może wygenerować go kompilator (wtedy wszystkie pola są inicjalizowane za pomocą swoich konstruktorów kopiujących).
- Kompilator nie wygeneruje konstruktora kopiującego, jeśli dla pewnego pola w klasie nie będzie można zastosować konstruktora kopiującego.

Przypisanie kopiujące

- Przypisanie kopiujące służy do skopiowania do obiektu danych z innego obiektu.
- Przypisanie kopiujące w klasie Klasa może być zdefiniowane z jednym (prawym względem =) argumentem (drugim argumentem, lewym względem =, jest bieżący obiekt):

```
Klasa & Klasa::operator= (Klasa &);
Klasa & Klasa::operator= (const Klasa &);
```

- Przypisanie kopiujące powinno zwrócić referencję do bieżącego obiektu (aby umożliwić kaskadowe wykorzystanie operatora =).
- Jeśli programista nie zdefiniuje przypisania kopiującego to może wygenerować go kompilator (wtedy wszystkie pola są kopiowane za pomocą operatora przypisania).

Kopiowanie a RVO

- Technika RVO (ang. Return Value Optimalization) to optymalizacja kodu w stosunku do wartości zwracanej (pomijanie kopiowania).
- Idea RVO: jeśli funkcja na końcu zwraca przez wartość instrukcją return obiekt roboczy stworzony w ciele funkcji, to obiekt roboczy jest tworzony w miejscu przeznaczonym na wynik i pomijane jest kopiowanie.
- Technikę RVO można stosować zarówno przy zwracaniu rezultatu przez funkcję, jak i podczas wysyłania argumentów do funkcji.

Referencja do r-wartości

- R-wartość nie ma swojej nazwy, ponieważ jest to chwilowy rezultat pewnego wyrażenia - nie można się więc dowiedzieć jaki jest adres w pamięci (inaczej niż dla l-wartości, która odnosi się do zmiennej i która ma jakiś adres w pamięci).
- Kompilator umie rozpoznać, czy do przeciążonej funkcji wysłano obiekt (l-wartość), czy chwilową wartość wyrażenia (r-wartość).
- Funkcja biblioteczna std::move() nie przenosi a tylko rzutuje!

Konstruktor przenoszący

- Konstruktor przenoszący służy do utworzenia obiektu, który przejmie dane z obiektu tymczasowego.
- Konstruktorem przenoszącym jest konstruktor w klasie Klasa, który można wywołać z jednym argumentem typu:

```
Klasa::Klasa (Klasa &&);
```

- Wywołanie konstruktora może nastąpić gdy podamy mu jako argument obiekt tymczasowy.
- Gdy w klasie nie ma konstruktora przenoszącego to zostanie użyty konstruktor kopiujący.

Przypisanie przenoszące

- Przypisanie przenoszące służy do przeniesienia do obiektu danych z obiektu tymczasowego.
- Przypisanie przenoszące w klasie Klasa może być zdefiniowane z jednym (prawym względem =) argumentem:

```
Klasa & Klasa::operator= (Klasa &&);
```

Gdy w klasie nie ma przypisania przenoszącego to zostanie użyte przypisanie kopiujące.